

LASTEN KERTOMUKSIA PÄIVÄKOTIARJESTA

- NÄKÖKULMIA VARHAISKASVATUSTYÖN KEHITTÄMISEEN

Piia Roos

LTO, KM, tohtorikoulutettava
Tampereen yliopisto

TUTKIMUKSEN TAUSTALLA...

Lapsen "paras", lapsen hyvinvointi....

= suunnitelmiin kirjattu, puheessa tuotettu varhaiskasvatus

VS.

Päiväkodeissa toteutettu varhaiskasvatus...

= lapsen todellisuuden kautta tuotettu (eletty) varhaiskasvatus

”Pedagogiikan rakentaminen lähtee lapsen ja hänen ympäristönsä havainnoinnista ja arvioinnista opetussuunnitelman ja varhaiskasvatustieteen antamassa viitekehyksessä ja etenee toiminnan suunnitteluun”

(Heikka, Hujala & Turja 2009 . Arvioinnista opiksi!)

KUINKA HYVIN TUNNEMME ”LAPSEMME”?

Arvioinnin ja suunnittelun kokonaisuus

(Heikka, Hujala & Turja 2009)

TUTKIMUKSEN TARKOITUS

Millaisena päiväkotiarkea jäsentyy lasten kerronnassa?

- ➔ kurkistus lasten todellisuuteen
- ➔ lasten toiveet, tarpeet, odotukset, ajatukset, mielipiteet, merkityksenannot....

Lasten näkökulman hyödyntäminen varhaiskasvatuksen toimintatapoja arvioitaessa ja kehitettäessä

Aikuisen ymmärryksen laajentuminen

ANALYYSIN PYÖRTEISSÄ

Kuusi päiväkotia,

5-7 lasta/PK

lapset 4-6v

lapsia yhteensä 37

→ Tarinoita päiväkotiarjesta
(toimijat, toiminnan sisällöt,
toimintatavat)

Piirroksset

→ Kerronnallisuus osana
lasten parissa tehtävää
tutkimusta

Haastattelut

Lasten kerronnassa esiin nousseita "hyvin tuttuja" teemoja

Mm.

- leikkiminen, syöminen, nukkuminen
- kaverit PKssa, ja kotona
- "piirit", päiväjärjestys, säännöt
- tykkäämiset ja ei-tykkäämiset
- päiväkodin aikuiset
- perhe, kesäloma

Tutkimustulosten teemat

LAPSET

- minä itse
- ystävyys
- leikki
- kiusaaminen

AIKUISET

- järjestys
- tekeminen
- hoiva
- muut hommat

PELISÄÄNNÖT

- lasten keskinäinen vuorovaikutus
- päiväkotirutiinit

HUOMION ARVOISTA...

...mitä aineisto kertoo lapsista itsestään ja lasten keskinäisestä toiminnasta?

...mitä aineisto kertoo toimintaa ohjaavista pelisäännöistä?

VÄITTÄMÄ 1

Lapsen osallisuus "tunnustetaan", mutta

AIKUINEN PÄÄTTÄÄ MITÄ TEHDÄÄN JA KOSKA?

VÄITTÄMÄ 2

TUTTUJA RUTIINEITA EI KYSEENALAISTETA RIITTÄVÄSTI?

Esim. sallitut ja kielletyt leikit, aikataulut, leikkitaulut, pysyvät pienryhmät

VÄITTÄMÄ 3

OHJATTU TEKEMINEN KOROSTUU,

AIKUISET EIVÄT OLE LAPSIIN "LEIKILLISESSÄ" SUHTEESSA?

Lapsia ei voi oppia tuntemaan aikuisjohtoisissa tilanteissa?

VÄITTÄMÄ 4

LAPSET EIVÄT KYSEENALAISTA TOIMINTATAPOJA,
VAAN MUKAUTUVAT NIIHIN.

Missä määrin levottomuus (ym) viestii tyytymättömyyttä,
tylsistymistä?

Millaisen todellisuuden me mahdollistamme lapsille?

KATSO MYÖS...

- Sari Paananen. 2006. Lapsen hyvinvointia edistävä päivähoiton arki.
- Ovaska, M. 2004. Päivähoiton laatukriteerit lasten näkökulmasta sadutuksen keinoin.
- Elina Stenvall ja Ullamaija Seppälä. 2008. Talo lapsia varten. Lapsen osallisuus pääkaupunkiseudun päiväkodeissa.
- Tuulikki Venninen, Jonna Leinonen ja Mikko Ojala. 2010. Parasta on kun yhteinen kokemus siirtyy jaetuksi iloksi. Lapsen osallisuus pääkaupunkiseudun päiväkodeissa.
- Tuula Stenius ja Liisa Karlsson. 2005. Yhdessä lasten kanssa -seikkailu osallisuuteen. MLL.

OPITTAVAA RIITTÄÄ;

*Kiva kaveri on
sellainen, että
sydän on iloinen!*

Kiitos!

piia.roos@uta.fi

